

Landet — for ikke saa længe siden for øvrigt — er udgivet og knæsat af det danske Socialdemokrati. Den Lære, der der hævdes, og paa hvilken Socialdemokratiets Program her i Landet og i Tyskland er bygget, er grundet paa en særlig Teori, der kaldes Katastrofeteorien, og som siger, at Samfundet efterhaanden vil spaltes sig mere og mere i to store fjendtlige Lejre, i to store Klasser, der staa direkte overfor hinanden, nemlig Bourgeoisiet og Proletariatet. Og det udvikles videre, hvorledes denne Spaltning i Samfundet afføder, at Proletaren bliver ejendomsløs, at hans Forhold til Hustru og Børn intet mere faar til fælles med det borgerlige Familieforhold, og at Lovene, Moralen og Religionen for Proletariatet kun blive borgerlige Fordomme, bag hvilke der skjuler sig lige saa mange borgerlige Interesser. Endvidere udvikles det ud fra den samme Tankegang og den samme Opfattelse, at den moderne Arbejder, der efterhaanden vil komme til at udgøre Massen af dette Proletariat, bestandig vil synke dybere og dybere ned under sine egne Klassevilkaar i Stedet for at hæves i Vejret samtidig med Industriens Fremskridt, han kommer under Fattigvæsenet, og Fattigvæsenet vil udvikle sig endnu hurtigere end Rigdommen. Derfor vil den Tid komme, da denne Tilstand bliver uudholdelig. Der vil paa den ene Side findes en Klasse Udbyttede, der blive færre og færre i Antal, medens der paa den anden Side, skilt fra den ved en uhyre Kløft, findes en Klasse af udbyttede, der blive flere og flere. Der kommer da et Tidspunkt, hvor Proletariatet vil benytte sit politiske Herredømme til lidt efter lidt at fratage Bourgeoisiet Kapitalen og bringe alle Produktionsmidler i Statens Haand. Og naar Proletariatet da i denne Kamp med Bourgeoisiet gennem en Revolution har gjort sig til den herskende Klasse og som herskende Klasse paa voldsom Maade har ophævet de gamle Produktionsforhold, ophæver den samtidig Eksistensbetingelserne for Klasse modsætningerne.

Se De, mine Herrer, dette er Karl Marx' Lære, og jeg vil spørge enhver Mand, der tænker logisk, om denne Lære, paa hvilken det socialdemokratiske Program er bygget, kan paa et eneste Punkt forliges med en organisk Udvikling af Samfundsforholdene.

Jeg skal, som sagt, indskrænke mig til dette, skønt det hele Spørgsmaal har sin store Interesse i dansk Politik. Jeg skal derfor kun gøre endnu en Bemærkning til det ærede Medlem for Københavns 13de

Valgkreds. Dette ærede Medlem talte i Aftes til Slutning overordentlig varmt om det Fædreland, han tilhørte. Han vilde paa vise, at selv om man kunde være uenig om Maaden og Midlerne, hvorpaa det skulde værges, anerkendte han det som sit Fædreland og havde de varmeste Følelser for det. Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at han atter her befinder sig i den stærkeste Modstrid med Karl Marx, der udtrykkelig siger: „Det er blevet bebrejdet os, at vi ville afskaffe Fædreland og Nationalitet,“ og saa tilføjer: „Arbejderne have intet Fædreland, man kan ikke fratage dem, hvad de ikke have.“ Altsaa, naar det ærede Medlem her vilde forlige Modsætningerne, endte det ogsaa her med, at han, selv om han end ikke naaede til ligefrem at anbringe Karl Marx paa Museet, dog tilslørede hans Ansigt for os, og det næste Skridt bliver Museet.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns Amts 13de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Meyer: Det ærede Medlem for Maribo (Chr. Reventlow) har prøvet paa at fremstille Socialdemokraterne som indbyrdes uenige og har tildelt mig den i øvrigt, synes jeg, meget haderlige Opgave at skulle forlige Modsætningerne. Jeg har ikke et eneste Øjeblik tænkt mig, at der har været saadanne Modsætninger til Stede. Det ærede Medlem for Maribo har vist ellers for Skik at fremstille Socialdemokratiet som et Parti, indenfor hvilket der ikke tillades forskellige Meninger, et Parti, hvor man med jernhaard Tugt undertrykker enhver Mening, der afviger fra det Program og den Disciplin, som skal haandhæves, et Parti altsaa, som efter min Mening maatte være gaaet rabundus for længe siden, hvis det kun kunde holdes sammen paa den Maade og ved Hjælp af en saadan Disciplin, som det ærede Medlem har skildret. Naar det ærede Medlem nu i Aften fremhæver, at der findes forskellige Retninger indenfor dette Parti, og samtidig indrømmer, at disse Retninger virkelig taales, thi det er jo ikke skjult for det ærede Medlem, at jeg ikke er bleven irettesat for min Tale i Gaar — der er ingen af mine Partifæller, der overhovedet har ønsket at faa at vide, hvorledes jeg vilde tale, eller som beskæftiger sig med, hvorledes andre af mit Parti ville tale —, viser dette bedst, at selv det ærede Medlem maa erkende, at der er den fornødne Rummelighed i Socialdemokratiet til, at forskel-